

Zpráva Akreditační komise o hodnocení vysoké školy CEVRO institut o.p.s.

Úvod

Akreditační komise (dále jen AK) rozhodla na svém zasedání č. 1/2013 ve dnech 4. – 6. února, že bude v souladu s § 84 odst. 1 písm. a) zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), provedeno hodnocení vysoké školy CEVRO institut, o.p.s. (dále jen CEVRO). Pro tuto činnost jmenovala AK účelovou pracovní skupinu ve složení: Vladimíra Dvořáková – předsedkyně, Josef Fusek, Pavel Höschl, Hana Marková, Ivan Uhlíř, Petr Vymětal, Marie Dohnalová, Veronika Kudrová.

AK vycházela při hodnocení z následujících podkladů:

- sebehodnotící zpráva CEVRO zpracovaná ve struktuře na základě požadavků AK,
- aktualizovaný dlouhodobý záměr pro rok 2013,
- výroční zprávu za akademický rok 2011/2012,
- žádosti o prodloužení platnosti akreditace projednávané AK v dubnu 2013,
- upřesňující podklady vyžádané AK, zejména informace o odborné činnosti garantů a návrhy na změny ve studijním programu vycházející z ECTS,
- vybrané kvalifikační práce spolu s posudky, výsledkem obhajoby a související studijní dokumentací jak na pracovišti v Praze, tak v Českém Krumlově,
- zápisy ze zasedání akademické rady CEVRO,
- poznatky získané návštěvou na CEVRO v Praze dne 24. října 2013 a v Českém Krumlově dne 9. listopadu 2013,
- informace přístupné nebo pro činnost účelové pracovní skupiny zpřístupněné na webových stránkách CEVRO.

Návštěva účelové pracovní skupiny na pracovišti CEVRO v Praze se uskutečnila 24. října 2013 ve složení Vladimíra Dvořáková, Hana Marková, Ivan Uhlíř, Petr Vymětal, Veronika Kudrová a Jiří Smrčka (tajemník AK) a na pracovišti CEVRO v Českém Krumlově 9. listopadu 2013 ve složení Vladimíra Dvořáková, Ivan Uhlíř, Pavel Höschl, Josef Fusek a

Jiří Smrčka (tajemník AK). Součástí návštěv byla diskuse se zástupci vedení školy, akademickými pracovníky, se studenty a prohlídka prostor školy.

AK konstatuje, že CEVRO vytvořilo velmi dobré pracovní podmínky pro účelovou pracovní skupinu a poskytlo profesionální součinnost.

1) Schopnost kritické reflexe vývoje na škole a schopnost přijímat adekvátní opatření

Vedení CEVRO předložilo pečlivě zpracovanou zprávu, která poskytuje základní vyžádané informace. AK hodnotí tuto zprávu celkově kladně, zpráva je ale více popisná než analytická. Pozornost by měla být více věnována rozboru personálního zabezpečení, studijních programů a oborů a obecně rozboru silných a slabých stránek školy jako celku.

2) Akreditované studijní programy a vzdělávací činnost

CEVRO má akreditovány 4 bakalářské studijní programy s 5 studijními obory: studijní program Právní specializace (s obory Veřejná správa a Právo v obchodních vztazích), studijní program Politologie (s oborem Politologie a mezinárodní vztahy), studijní program Sociologie (s oborem Sociální analýzy) a studijní program Hospodářská politika a správa (s oborem Hospodářská politika), a 3 navazující magisterské studijní programy se 4 obory: studijní program Politologie (s oborem Politologie), studijní program Veřejná správa (s obory Veřejná správa a Bezpečnostní studia), studijní program Soukromoprávní studia (s oborem Obchodněprávní vztahy). Jeden studijní program (Sociologie) vysoká škola neuskutečňuje z důvodu nedostatečného zájmu uchazečů o studium. Struktura studijních programů a jejich oborů je adekvátní, vytváří logickou profilaci školy a umožňuje synergii, byť se zdá, že program Sociologie se částečně vymyká hlavnímu odbornému zaměření školy. Je otázkou ke zvážení, zda v příštím roce (platnost současné akreditace končí 2014) tento nerealizovaný program reakreditovat.

Při projednávání žádostí o prodloužení platnosti akreditace některých studijních programů se objevily určité pochybnosti o kvalitě zabezpečení studia. Částečně byly tyto pochybnosti vyvolány i formálně nekvalitním zpracováním žádosti, které jen obtížně umožňovalo zhodnotit zabezpečení studia. Otazníky se vztahovaly zejména k otázce zabezpečení kombinovaného studia (struktura a kvalita opor), v žádostech nebyly dostatečně odlišeny profily absolventů bakalářského a magisterského studia a nebyla jasná propojenost státních závěrečných zkoušek s povinnými předměty. Vysoká škola také sice uplatňovala kreditní systém, avšak bez toho, aby odpovídal standardní podobě ECTS zejména z hlediska

studijní zátěže (naddimenzovaná přímá výuka). Jistým problémem bylo rovněž neposkytování kontrolních zpráv, které si AK v předchozích letech vyžádala.

Vysoká škola na připomínky AK reagovala a navrhla koncepci základních úprav studijních programů a jejich oborů, jež by vytvořila prostor pro samostudium a rozvíjení nepřímé výuky. Uvedená koncepce, s níž vysoká škola seznámila AK, v zásadě odpovídá logice ECTS; musí být ale ještě hlouběji dopracována.

Účelová pracovní skupina hodnotila i opory pro kombinované studium a konstatovala, že jsou v dostatečném rozsahu a kvalitně zpracované. Celkově v této souvislosti byl kladně a jako uživatelsky přátelský hodnocený i vnitřní informační systém, v němž jsou opory umístěny.

Účelová pracovní skupina ověřila kvalitu vybraných závěrečných prací. Kontrola byla zaměřena na obsahovou a formální úroveň prací, dále na vypracované posudky školitelů a oponentů a na protokol vlastní obhajoby práce a její celkové zhodnocení.

Práce nejsou zveřejněny na internetu, jsou dostupné pouze v knihovně v Praze či v Českém Krumlově společně s posudky. Na webových stránkách školy lze dohledat informace týkající se témat prací, vedoucího a oponenta. Většina témat odpovídá zaměření oborů a profilů absolventů. Vytížení vedoucích prací je rovnoměrné, posudky vedoucích prací i oponentů mají dobrou strukturu, zpravidla jsou dostatečně obsahově propracované a zejména oponentní posudky jsou ve většině případů adekvátně kritické. Kvalita prací většinou odpovídá nárokům na bakalářské i magisterské studium. Do budoucna by bylo vhodné posílit roli vedoucího práce, z hlediska metodologie psaní odborného textu a práce s odbornou literaturou.

Vedle prací velmi kvalitních se ovšem vyskytují i práce slabé, přičemž vzhledem k tomu, že některé nedostatky se vyskytují opakovaně, bylo by vhodné, aby jim škola věnovala pozornost. Především jde o jen obecně formulovaný cíl práce a zejména o chybějící výzkumnou otázku či hypotézu, z toho pak vyplývá i nejasný závěr. Součástí zejména bakalářských prací je opakovaně dotazníkové šetření, které je ovšem metodologicky a interpretačně nezvládnuté. V úvodu chybí i podrobněji rozebraná metodologie a kritický rozbor pramenů a literatury.

Problémy tohoto typu se častěji vyskytují v těch případech, kde vedoucí bakalářských, ale i diplomových prací, jsou vyučující bez vzdělání v doktorském programu – Ph.D. (v roce 2012 šlo o více než 30 procent diplomových prací), v některých případech Ph.D. nemá ani vedoucí, ani oponent (takřka 20 procent diplomových prací). Často jsou vedoucími prací

osoby, které na CEVRO nemají pracovní poměr a působí zde jen na dohodu (více jak třetina diplomových prací). Vedoucím práce, alespoň u diplomových prací, by měl být akademický pracovník minimálně s vědeckou hodností, optimální by byl habilitovaný pracovník. Stejně tak u diplomových prací by bylo vhodné, aby oponentem byl pracovník, který je nositelem minimálně vědecké hodnosti, pokud nejde vzhledem k tématu o kvalitního odborníka z praxe.

Ve většině případů bývá alespoň jedním z členů komisí pro státní závěrečné zkoušky habilitovaný pracovník. Velmi závažným nedostatkem však je, že v komisích pro státní závěrečné zkoušky (týká se jak zkoušky samotné, tak obhajoby prací) působí často členové, kteří nejsou habilitovaní a mnohdy i bez Ph.D., přičemž nebyli schváleni akademickou radou, což je v rozporu se zákonem o vysokých školách.

Studijní evidence, včetně protokolů o státních závěrečných zkouškách, je vedena velmi pečlivě, na škole nedochází k přijímání studentů do vyšších ročníků na základě absolvování vyšší odborné školy či celoživotního vzdělávání.

3) *Personální zabezpečení*

Přestože na CEVRO působí mnoho výrazných odborných osobností, personální zabezpečení představuje slabší stránku činnosti CEVRO. Zejména personální zabezpečení magisterského studijního oboru Veřejná správa je ze střednědobého hlediska obtížně udržitelné. Na jedné straně lze pozitivně hodnotit, že vysoká škola má zájem vytvořit a případně udržet jádro mladé a střední generace s Ph.D., případně s docenturou, zároveň ale je poměrně kritická otázka garantů a obecně osobností, kteří mohou obor plnohodnotně zastřešovat. Také mnoho vyučujících působí na dohodu. Je možné očekávat, že snížení počtu vyučovaných předmětů a posílení nepřímé výuky by mohlo pozitivně působit i na poměr mezi pracovníky působícími na CEVRO v pracovním poměru a na dohodu. Je nutné zejména zabezpečit, aby povinné předměty zajišťovali vyučující v pracovním poměru.

Publikační činnost vyučujících je převážně orientována k předmětům, jež vyučují, ale neplatí to vždy (navíc v některých případech publikační činnost nelze u vyučujícího dohledat).

Výuka na pracovištích v Praze a v Českém Krumlově je zabezpečována stejnými vyučujícími.

4) *Tvůrčí, odborná a výzkumná činnost*

Na CEVRO probíhá tvůrčí, odborná a výzkumná činnost. Vysoká škola byla a je řešitelem externích grantů (včetně GAČR), pravidelně organizuje konference, jichž se účastní odborníci z ČR i ze zahraničí. Tato činnost odpovídá nárokům na bakalářské i magisterské studium. Dílčí tvůrčí aktivity jsou organizovány také na pobočce Český Krumlov.

Škola vydává vlastní publikace, zejména učební texty směřované k vyučovaným oborům, pracovníci publikují i mimo vlastní nakladatelství.

5) *Knihovna a celkové zázemí*

Prostředí v Praze odpovídá nárokům na zabezpečení studijního programu po stránce informační a přístrojové (k dispozici je i knihovna). Chybí ovšem přístup k odborným databázím, jejichž pořízení a dlouhodobý provoz může být finančně náročný (vzhledem k počtu studentů vysoké školy). Základní učební texty a odborná literatura k předmětům jsou k dispozici rovněž v příruční knihovně v Českém Krumlově.

Prostředí vysoké školy na pracovišti v Praze je kvalitní, CEVRO má velmi dobré prostorové zázemí, což příznivě působí na vnímání školy jako plnohodnotné akademické jednotky a může být stimulujícím prvkem pro další rozvoj. Pracoviště v Českém Krumlově využívá část prostorů základní školy, které jsou částečně odděleny a využívány pouze pro vysokou školu (nedochází tedy ke střídání). Vzhledem ke skutečnosti, že v Českém Krumlově probíhá výuka pouze v kombinované formě, je možné považovat prostředí za vyhovující. Pokud by v budoucnu měla být na tomto pracovišti realizována také prezenční forma studia, muselo by dojít k úplnému prostorovému oddělení od základní školy.

6) *Studenti a podmínky jejich studia*

Studenti jsou se studiem v zásadě spokojeni, podmínky studia vnímají příznivě. Komunikace s vyučujícími, studijním oddělením a vedením školy je na standardně dobré úrovni, kvalita výuky splňuje očekávání studentů. CEVRO se snaží rozvíjet výměny studentů v rámci programu ERASMUS, zatím je zahraniční mobilita spíše v počátcích. Jistou bariérou mohou být jazykové předpoklady, celkově i studenti mají menší zájem o předměty vyučované v anglickém jazyce.

Závěry

Vysoká škola CEVRO uskutečňuje bakalářské a magisterské studijní programy v souladu s podmínkami deklarovanými v žádostech o akreditace studijních programů a jejich oborů. Jednoznačně pozitivní stránkou ve fungování školy je vysokoškolské studijní prostředí, které se pozitivně promítá jak do charakteru studia, tak do realizace související tvůrčí a výzkumné činnosti. Na vysoké škole se řeší výzkumné projekty v rovině základního i aplikovaného výzkumu, organizují se odborné workshopy a konference pro odbornou i širší veřejnost (a to i v Českém Krumlově), což odpovídá požadavkům na bakalářské a magisterské studium. Celkovou atmosféru na vysoké škole lze hodnotit pozitivně; komunikace mezi studenty, vyučujícími a vedením školy je na dobré úrovni.

Slabou stránkou v činnosti školy je skutečnost, že dosud nebyla věnována dostatečná pozornost dalšímu rozvoji jednotlivých programů a jejich oborů, neprojevila se reflexe zkušenosti a systematická práce na koncepci rozvoje, což vedlo k určité stagnaci jak z hlediska obsahu a organizace studia, tak z hlediska rozvoje personálního zabezpečení.

Rozvoj personálního zabezpečení je nezbytný zejména pro magisterský studijní program. Nutné je také dořešit otázku další garance studijních oborů. V personální struktuře působí velké množství vyučujících na dohodu, kteří zabezpečují i výuku profilových předmětů a vedou značnou část kvalifikačních prací. Výuka povinných profilových předmětů musí být přitom zabezpečena především kmenovými vyučujícími v pracovním poměru.

V rozporu se zákonem o vysokých školách je skutečnost, že akademická rada neschválila členy komisí pro státní závěrečné zkoušky, kteří nejsou docenty nebo profesory. Dále není vhodné, aby v komisích pro státní zkoušky působili odborníci bez vzdělání v doktorském programu (bez Ph.D.) či aby zkoušely komise, v nichž není žádný habilitovaný pracovník (i když je to spíše výjimečné).

Doporučení:

- 1) Zajistit, aby členové komisí pro státní závěrečné zkoušky, kteří nejsou docenty nebo profesory, byli schvalováni akademickou radou školy.
- 2) Zlepšovat kvalitu bakalářských a magisterských prací (dbát na formulování výzkumné otázky, rozpracování metodologie). Posílit roli vedoucího práce.
- 3) Zajistit, aby diplomové práce vedli vyučující se vzděláním v doktorském programu (Ph.D.); vyučující bez Ph.D. jen v opodstatněných případech, kdy jde o

významné odborníky z praxe. V případě, že práci vede odborník bez Ph.D., zajistit, aby oponent byl s vědeckou hodností.

- 4) Zajistit dálkovou přístupnost kvalifikačních prací a jejich posudků na intranetu školy.
- 5) Restrukturovat studijní obory v souladu s ECTS (poměr přímé a nepřímé výuky, státnicové předměty).
- 6) Zkvalitnit personální zabezpečení. Posílit jádro vyučujících, kteří by působili na CEVRO v pracovním poměru v rozsahu plného úvazku a neměli významnější zakotvení na jiných pracovištích, snížit počet vyučujících, kteří nejsou v pracovním poměru, zejména z hlediska profilových předmětů a vedení kvalifikačních prací.
- 7) Zvážit zakoupení elektronických odborných databází pro potřebu vědecké práce studentů a pracovníků školy.
- 8) Posilovat zahraniční studentské mobility. Stimulovat jazykovou přípravu např. postupným rozšiřováním nabídky předmětů vyučovaných v cizím (anglickém) jazyce.

Závěry z hlediska akreditací studijních programů:

AK souhlasí s prodloužením akreditace bakalářského studijního programu Právní specializace se studijním oborem Veřejná správa, bakalářského studijního programu Politologie se studijním oborem Politologie a mezinárodní vztahy, navazujícího magisterského studijního programu Politologie se studijním oborem Politologie a navazujícího magisterského studijního programu Veřejná správa se studijním oborem Veřejná správa na dobu platnosti 4 roků.

Kontrola plnění závěrů a doporučení:

a) V lednu 2014 žádá AK předložit zápisy z akademické rady, která schválí nehabilitované pracovníky do SZZk pro akademický rok 2013/2014.

b) V září 2014 žádá AK předložit kontrolní zprávu reflektující změny ve struktuře oborů s ohledem na ECTS, personální zabezpečení magisterských studijních programů, složení státnicových komisí a opatření přijatá ke zlepšení kvality kvalifikačních prací.